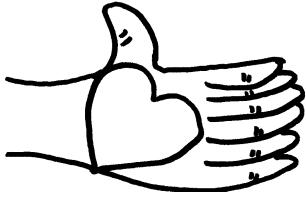

Met hart en hand

Nummer 5

Februari 2006

Beste parochianen,

Het klinkt een beetje raar, toch is het waar.

Ons Diaconaal Jaar is nog niet klaar. Het begint net aan zijn tweede jaar.

En dat geheel volgens plan. Want toen we vorig jaar begonnen met ons project om de diaconie onder de aandacht te brengen van katholiek Alphen, hebben we ons voorgenomen daarvoor ruim de tijd te nemen.

Diaconie, de dienst aan mensen in nood, kent vele gezichten. In de christelijke traditie is sprake van zeven werken van barmhartigheid, zeven concrete vormen van christelijke naastenliefde. Het gaat daarbij niet om uitzonderlijke zaken, om daden waarvoor je veel deskundigheid, invoelingsvermogen of verbeeldingskracht nodig hebt. Nee, het gaat bij die zeven werken om alledaagse noden: honger, dorst, kou, eenzaamheid, ziekte, dood. Elk mens weet uit eigen ervaring wat in die noodsituaties helpt: voedsel, water, kleding, aandacht, zorg. Mensen kunnen leven, als aan die elementaire behoeften wordt voldaan. Als ze daaraan gebrek lijden, is hun leven onder de maat. En houdt die situatie langdurig aan, dan wordt hun leven zwaar beschadigd en wacht uiteindelijk slechts de dood.

Elk mens is een kind van God. Elk mens heeft het recht een volwaardig leven te leiden. Wij zijn als mensen geroepen om elkaar daarin bij te staan, om zo broeders en zusters voor elkaar te zijn. Niet alleen in de kring van familie, vrienden

en bekenden. Ook in de kringen daarbuiten: tot onbekenden, vreemdelingen, buitenlanders, ja zelfs vijanden aan toe. Dat maakt diaconie soms wel moeilijk. Want we moeten dan grenzen doorbreken, innerlijke weerstanden overwinnen. Het diaconaal jaar is een oefenprogramma om ons daarin te scholen. Vier 'vakken' hebben we in 2005 gehad. Nu is het vijfde werk van barmhartigheid aan de beurt: de dorstigen laven.

Water

Zonder water is er op aarde geen leven mogelijk. Een mens kan geruime tijd zonder voedsel, maar zonder water houdt hij het slechts vier dagen vol. We hebben water nodig om onze dorst te lessen, maar ook voor allerlei andere doeleinden in en om ons huis, in de tuin en voor onze dieren, in de industrie en voor onze recreatie. Schoon, helder water is een gewild goed. Geen wonder, dat mensen soms vechten voor de vrije toegang daartoe.

Ook in de bijbel wordt drinken herkend als een eerste levensbehoefte. De bijbel spreekt herhaaldelijk over dorst: mens en aarde zijn dorstig. Mensen in nood raken op drift en gaan naar die plekken waar wel water is en gewas wil groeien. Daardoor groeien vluchtelingenstromen. Zo vinden Abraham en Jacob een plek in Egypte en Naomi in Moab. Het laven van een dorstige is, bijbels gesproken, vanzelfsprekend. Jezus zegt: „Ik had dorst en jullie gaven mij te drinken.” (Mt 25, 35)

Water komt zelfs de vijand toe: „Als je vijand honger heeft, geef hem dan te eten, als hij dorst heeft, geef hem dan te drinken.” (Spr. 25, 21)

De bijbel gebruikt het verlangen naar water ook als beeld voor het verlangen naar God. In de psalmen komt dat beeld geregeld terug en in de ontmoeting met de Samaritaanse vrouw bij de bron spreekt Jezus over zichzelf als levend water. (Joh 4)

'De dorstigen laven'.

In deze aflevering van Met Hart en Hand vindt u enige voorbeelden hoe wij in deze tijd invulling kunnen geven aan het lenigen van deze primaire levensbehoefte. Langdurige droogte komt in ons waterrijke land gelukkig niet voor. Elders in de wereld is het soms een groot probleem. Via noodhulp en structurele voorzieningen kan dan worden voorzien in de behoefte aan water.

Maar ook hier hebben mensen soms dorst. Aan zinvolle contacten, aan een luisterend oor en aan een 'bakkie troost'. In het Westland wordt 'een bakkie doen' (bij elkaar op de koffie gaan) wel het achtste sacrament genoemd. Is dat geen mooie uitdrukking om de waarde van gastvrijheid aan te geven? Het omzien naar de fysieke behoeften door je gast een kop koffie of thee aan te bieden ('de dorstigen laven') kan de condities scheppen voor het lessen van een dieper verlangen naar contact en ontmoeting. „En houd de gastvrijheid in ere, want zo hebben sommigen zonder het te weten engelen ontvangen.” (Hebr. 13, 2)

De beleidsgroep diaconie

AGENDA

1 maart: sobere maaltijd in De Bron **woensdag**, Troubadourweg 2. Aanvang 18.15 uur.

4/5 maart: themaweekend 'De dorstigen laven' (Vastenactie) in alle drie kerken.

vrijdag 24 maart: tienjarig bestaan inloophuis De Oase. Feestelijke bijeenkomst om 20.00 uur in de ontmoetingsruimte van De Bron.

dinsdag 28 maart: sobere maaltijd in de parochiezaal van de Pius X-kerk. Aanvang: 18.00 uur.

Vastenactie: *Ander leven voor de Maasai*

Katholiek Alphen aan den Rijn steunt dit jaar een Vastenactieproject voor de Maasai in Tanzania.

Tanzania is een vreedzaam land in Oost-Afrika, midden in een conflictrijke regio. Het is ook een arm land. Meer dan de helft van de Tanzanianen moet rondkomen van minder dan 2 euro per dag. Gezondheidszorg is voor velen te duur. Schoon en veilig drinkwater is lang niet voor iedereen bereikbaar. En net als elders in Afrika vernietigt aids veel van de vooruitgang van de afgelopen decennia. Het grootste deel van de Tanzanianen leeft van landbouw en veeteelt. Dat betekent hard zwoegen voor een schamele opbrengst. Het land heeft een onvoorspelbaar klimaat met vaak terugkerende droogtes. Grote gebieden zijn ook onbruikbaar vanwege de tsetseevlieg. Traditionele exportproducten als koffie, tabak en sisal leveren op de wereldmarkt weinig meer op. Vandaar dat men naarstig zoekt naar nieuwe gewassen voor eigen consumptie en voor de markt.

Maasai

In het noorden van Tanzania, en net over de grens in Kenia, leven de Maasai. Van oudsher trekken zij rond met hun vee, op zoek naar water. Maasai betekent: 'mensen die Maa spreken'. Het zijn lange, slanke mensen. Iedereen herkent ze wel van foto's uit toeristenfolders of reclamefilmpjes. Denk maar aan de springende negers van de Peijnenburgkoek. Hun verhaal is veel minder bekend.

Vroeger waren zij de trotse bewoners van de vruchtbare hooglanden rond Nairobi in Kenia. Maar in een eeuw tijd zijn hun mogelijkheden om rond te trekken, behoorlijk ingeperkt. De landbouwers zijn de baas geworden. Steeds meer grond wordt omheind voor grote boerenbedrijven. Of ze wordt bestemd tot

natuurreservaat of wildpark. Westerse toeristen willen immers graag een safaritocht maken en zich wanen in de wildernis. De Maasai moeten daarom omschakelen op een andere leefwijze. Niet meer rondtrekken met hun vee, maar zich vestigen in vaste woonplaatsen op het plateland.

Ontwikkelingsbureau

Het aartsbisdom Arusha ligt in het noorden van Tanzania. Het ontwikkelingsbureau van dit bisdom, AIDRO, ondersteunt de Maasai bij het vinden van een nieuwe toekomst. Dat doet het via tal van kleine projecten. AIDRO traint boerencoöperaties om niet alleen producten voor eigen gebruik te verbouwen, maar ook voor de markt. Daarvoor hebben ze extra ploegen en irrigatiesystemen nodig, om verdere erosie te voorkomen. Door zaden voor extreem droge grond te combineren met compost en andere organische materialen kan een efficiënte akkerbouw worden ontwik-

keld. AIDRO leert de Maasai ook conserveer- en verpakkingstechnieken en marketing: de producten moeten ook kunnen worden verkocht.

Speciale aandacht krijgt de scholing van vrouwen en meisjes. AIDRO wil honderd extra fornuizen installeren. Daarop kunnen de vrouwen zuiniger, gezonder en veiliger koken dan op een open, rokend vuur.

Waterproject

AIDRO zet zich ook in voor de verbetering van watervoorzieningen: schoon drinkwater voor mens en dier, water voor gewassen en de afvoer van vuil water.

Een project wordt momenteel uitgevoerd in het dorp Makami. Een slechte, onverharde weg van 28 kilometer verbindt dit dorp met de hoofdweg Arusha - Kibaya. In de regentijd is het dorp onbereikbaar. In Makami wonen ruim 2000 mensen. De meesten houden vee. De veestapel bestaat uit 82.000 koeien, 54.000 geiten en 1500 ezels. Een klein deel van de bewoners verbouwt maïs en bonen. De enige waterbronnen voor het dorp zijn een paar traditionele waterplaatsen op 8 kilometer afstand van het centrum, terwijl de nationale norm 400 meter is. Met de hulp van de plaatselijke bevolking worden er nu waterputten geslagen en handpompen geplaatst. Ook legt men leidingen aan voor vier grote drinkplaatsen voor het vee. Zo verbetert men de toegang tot schoon en veilig water. En vermindert men de werklust voor vrouwen en kinderen aanzienlijk: ze hoeven niet meer van ver water te halen. Via aanvullende trainingen in hygiëne hoopt men de gezondheidstoestand van de dorpsbevolking nog meer te verbeteren. De dorstigen laven in de praktijk.

SCHOOLPROJECT MET HART EN HAND

Alle katholieke basisscholen in Alphen aan den Rijn, Leiden en Zoeterwoude werken in de periode tussen de voorjaarsvakantie en Pasen met het project 'Met Hart en Hand'. Dit onderwijsproject over de werken van barmhartigheid is gemaakt door de identiteitsbegeleiders Tanja van Leeuwen en Elizabeth Boddens Hosang. Daarmee sluiten de scholen in deze veertigdagentijd aan

bij het Diaconaal Jaar van de Alphense parochie. Desgewenst kunnen zij ook meedoen met de Vastenactie.

Het project bestaat uit zeven lessen en een afsluitende viering. De lessuggesties zijn uitgewerkt voor onderbouw (groep 1 t/m 4) en bovenbouw (groep 5 t/m 8).

Een mooi voorbeeld van samenwerking tussen scholen en parochie."

COLOFON

Redactieadres:

Dekenaat Het Groene Hart
Paradijslaan 8
2405 CC ALPHEN A/D RIJN

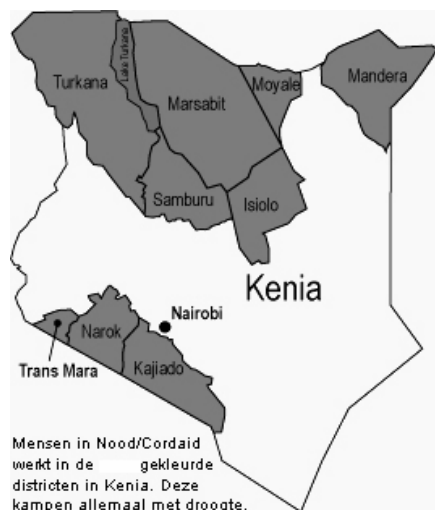
Teksten: Jan Maasen

Illustratie: Monica Grootes

Opmaak: Mieke Samsom

E-mail: jmdekenaathgh@cs.com

GROTE DROOGTE IN KENIA

Het buurland van Tanzania, Kenia, heeft momenteel te kampen met grote droogte. Ruim 3 miljoen mensen, bijna 10 procent van de bevolking, worden de komende maanden met de dood bedreigd.

Vooral de toch al dorre gebieden in het noorden hebben te lijden onder het uitblijven van regen. Maar zoals het kaartje laat zien, wordt ook het grensgebied met Tanzania getroffen. Uit Tanzania zelf hebben de hulporganisaties nog geen berichten gekregen over dreigende droogte en hongersnood.

In de getroffen gebieden in Kenia leven nomadenvolken die sterk afhankelijk zijn van hun vee. Verleden jaar verlorren zij door een tekort aan regen al een groot deel van hun kuddes. Nu verslechtert de situatie snel door het verlies van opnieuw duizenden koeien, geiten en zelfs kamelen.

Maasai trekken met hun vee naar de steden, in de hoop ze daar te kunnen drinken. Begin januari heeft de Keniaanse regering de droogte tot nationale ramp verklaard.

Noodhulp

Mensen in Nood/Cordaid, een zusje van de Vastenactie, geeft momenteel noodhulp in Kenia. Dagelijks rijdt zij met zes watertanks door het gebied. Een watertank van 8.000 liter voorziet 850 personen van water voor een dag, om te drinken, te koken en voor het vee.

Actie Alphen.cc

Nancy Ubert, een verslaggever van Alphen.cc was eind vorig jaar in Kenia en kwam terug met schokkende verhalen en beelden van de droogte en de hongersnood. De krant is daarop een actie begonnen voor een waterproject van Mensen in Nood. Sinds begin januari staan er geregeld berichten over de droogte in Kenia in deze krant. Verschillende Alphenese bedrijven, scholen en het zwembad hebben zich inmiddels aangesloten bij deze actie om

mensen in het verdroogde Kenia van water te voorzien.

PROGRAMMA BEPERKT SCHADE

Droge periodes zijn kenmerkend voor Kenia en Tanzania. Eeuwenlang hebben de nomadenvolken hiermee weten om te gaan. Ze vertrokken altijd voordat een stuk land helemaal kaalgegraasd was en hielden stukken land reserve voor perioden van droogte. Maar omdat de droogteperiodes nu snel op elkaar volgen en er steeds minder grond beschikbaar is, verergeren de problemen.

Met lokale organisaties heeft Mensen in Nood een programma ontwikkeld om de schade te beperken.

Dat bestaat uit vier fasen:

1. betere landbouw en creëren van alternatieve inkomstenbronnen.
2. alarmfase: water opslaan en vee verkopen als droogte dreigt.
3. noodhulp.
4. nieuw bestaan opbouwen.

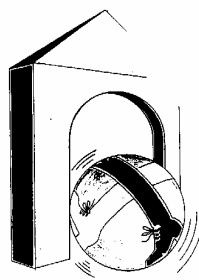
Noodhulp (Mensen in Nood) en structurele hulp (Vastenactie) zijn instrumenten, die op verschillende momenten kunnen worden ingezet om de dorstigen te laven.

Huiskamer Ridderveld viert tweede lustrum

Inloophuis De Oase is de open huiskamer voor de wijk Ridderveld. Iedereen is welkom voor een kop koffie, een luisterend oor en wat gezelligheid. Op 16 maart is het tien jaar geleden dat het inloophuis zijn deuren opende. De Oase is opgericht door de kerken van de Bron, toen nog de protestantse federatie en de katholieke Heilige Geestparochie. Zij zijn nog steeds de dragers van dit inloophuis. Door ruimte ter beschikking te stellen (een zaaltje van De Bron met een eigen ingang). Door gastvrouwen, gastheren en bestuurders te leveren: op dit moment zo'n 25 vrijwilligers, van wie sommigen vanaf het allereerste begin zich inzetten. En door het initiatief financieel te steunen. In het begin was De Oase twee dagdelen per week open, maar al snel werden dat er drie. Op maandag- en dinsdagmiddag van 14.00 tot 16.30 uur en op donderdagochtend van 10.00 tot 12.30 uur kunnen bezoekers er terecht. Ge-

middeld komen er vijf bezoekers per dagdeel, met uitschieters naar beneden en naar boven. Telkens staan er twee gastvrouwen klaar om mensen te ontvangen. Sommige bezoekers zijn zeer trouw, anderen komen af en toe. Net waar men behoefte aan heeft. Op verzoek van de bezoekers zijn de activiteiten de laatste jaren wat uitgebreid. In de wintermaanden is de Oase open op de tweede zondagmiddag van de maand. En door het jaar heen kunnen de bezoekers op de tweede woensdag van de maand gezamenlijk eten. Daarvoor moeten ze wel van tevoren intekenen. Je kunt het nauwelijks toeval noemen, dat dit lustrum valt in de periode waarin de parochie aandacht besteedt aan 'de

INLOOPHUIS

“de OASE”

dorstigen laven' als werk van barmhartigheid. De namen, 'De Oase' en 'De Bron' verwijzen beide naar plaatsen, waar mensen hun dorst kunnen lessen. Het aantal kopjes koffie en thee dat sinds de opening is geschonken, is niet bijgehouden, maar een voorzichtige schatting komt al snel uit boven de tienduizend. En een inloophuis is bij uitstek een plek waar mensen hun dorst naar ontmoeting en menselijk contact kunnen lessen.

De Oase laat haar tweede lustrum niet ongemerkt voorbijgaan. Op vrijdag 24 maart organiseert ze een feestelijke bijeenkomst in de ontmoetingsruimte van de Bron. Bij die gelegenheid zal ook een boekje ten doop worden gehouden met bijdragen van bezoekers en gastvrouwen en gastheren, zowel nieuwelingen als oudgedienden.

VASTEN VOLGENS CONTRACT

De veertigdagentijd die op 1 maart begint is van oudsher een periode gebed, van vasten en van inzet voor anderen. De Alphense parochies en de protestantse gemeente Oudshoorn-Ridderveld hebben vorig jaar een nieuwe impuls willen geven aan deze voorbereidings-tijd op Pasen met de introductie van de persoonlijke vastenakte.

Daarin konden de deelnemers hun persoonlijke vastenvoornemens vastleggen: Dingen die je in die periode niet of minder wil doen, zoals alcohol drinken, gebak eten of televisie kijken. Of activiteiten die je juist wel wil gaan doen, bijvoorbeeld een zieke extra bezoeken, tijd inruimen voor gebed en meditatie, een spiritueel boek lezen.

Aan die voornemens konden deelnemers ook een financiële gift koppelen voor een aantal goede doelen.

Alle begin is moeilijk, zo bleek toen. Maar van je fouten kan je leren. En een persoonlijke invulling van de vasten lijkt ons nog steeds een goed idee. Vandaar, dat we dit jaar weer de mogelijkheid aanbieden van vasten volgens contract.

Op de laatste zondagen van februari kunt u een vastenakte meenemen achter uit de kerk. Of misschien krijgt u haar wel aangereikt. Daarop kunt u voor uzelf vastleggen hoe u dit jaar invulling wil geven aan het vasten. Deze akte is alleen bedoeld als herinnering voor u zelf. Dan kunt u onderweg naar Pasen nog eens nagaan hoe het staat met de uitvoering van uw voornemens. De financiële bijdrage is dit jaar bestemd voor het Vastenactieproject voor de Maasai in Tanzania.

SOBERE MAALTIJDEN VOOR IEDEREEN

Iedereen die meedoet aan het persoonlijke vasten, is van harte uitgenodigd om een gezamenlijke start te maken met een sobere maaltijd op Aswoensdag 1 maart.

Maar ook andere parochianen zijn hierbij van harte welkom. Samen met gemeenteleden van de protestantse gemeente komen we dan om 18.15 uur bijeen in De Bron.

De sobere maaltijd eindigt vroeg genoeg om nog mee te kunnen doen aan de Aswoensdagviering van de parochie in de benedenzaal.

U kunt zich tot 28 februari aanmelden voor deze sobere maaltijd bij het parochiecentrum in de Bron, Troubadourweg 2, tel. 443148 (tussen 9.30 en

12.00 uur) of e-mail: parochiedeheiligegeest@wanadoo.nl

Ook in het zaaltje van de Pius X-kerk wordt een sobere maaltijd gehouden, en wel op dinsdag 28 maart. Deze maaltijd staat in het teken van de Vastenactie. De MOV-groep heeft een vrijwilliger van de stichting Kaskasini in Noorden uitgenodigd iets te vertellen over de Maasai. Hij heeft drie jaar in Kenia gewerkt als ontwikkelingswerker tussen de Maasai en kan boeiend verhalen over het dagelijkse leven en de cultuur van dit nomadenvolk.

Daarmee komt het Vastenactieproject voor de ontwikkeling van de Maasai ongetwijfeld wat meer tot leven. Na het informatieve deel eten de deelnemers samen. Het menu staat nog niet vast, maar een Afrikaans tintje zal het zeker hebben. De bijeenkomst begint om 18.00 uur en duurt tot uiterlijk 20.30 uur. Aan de deelnemers vraagt de MOV-groep een vrijwillige bijdrage voor het Vastenactieproject.

In verband met het bereiden van de maaltijd en de opstelling van de zaal, wil de MOV-groep graag vooraf weten hoeveel mensen er komen.

U kunt zich aanmelden voor 27 maart bij het parochiesecretariaat van de Pius X-kerk, Van Nesstraat 2, 2402 AV Alphen aan den Rijn, tel. 473547 (tussen 9.30 en 12.00 uur)

Of e-mail: Pius-X.Alphen@hetnet.nl

